

TILLEGGSBESTEMMELSER TIL NS 8405

Ad 0:

Entreprenørens tilbud er basert på NS 8405:2008, med de endringer, tillegg og modifikasjoner som følger av disse standard tilleggsbestemmelser. Bestemmelsene tilpasser standarden til elementbransjens virksomhet. Punktene er nummerert og behandlet som i NS 8405. Presiseringer er markert med "P", Suppleringer med "S".

2 Definisjoner

S 2.12: Sluttfrist (NY)

Med sluttfrist menes avsluttet elementmontasje med kran, med mindre annet uttrykkelig fremgår av avtalen. Tid for etterarbeider vil normalt komme i tillegg. Etterarbeider forutsettes utført kontinuerlig, men vil være værvhengig.

3 Kontraktdokumenter

P 3.1: Kontraktdokumenter (bokstav c)

Entreprenørens tilbud inkluderer disse bestemmelser.

9 Sikkerhetsstillelse

P 9.3: Byggherrens sikkerhetsstillelse (første ledd)

Eventuell prosjektering og utarbeidelse av produksjonstegninger anses som del av "utførelsen".

11 Krav til utførelse

S 11.1: Utførelse (entreprenørens ytelse)

Prøver på overflater er veiledende og avvik kan forekomme. Ståldetaljer utføres i kvalitet S235 (tilsvarende St37), ubehandlet og uten brannbeskyttelse, dersom ikke annet er særskilt avtalt.

Hvis det ikke er spesifisert i tilbudsgrunnlaget e.l. hvilke bolter og ståldetaljer som skal medregnes i prisen, er bare medregnet de som er faststøpt i elementene og de som er nødvendige mellom de leverte elementer innbyrdes.

Ved avtalens inngåelse spesifiseres hvilke støpe-, sveise- og avstivningsarbeider som omfattes av monteringen. Foreligger ikke slike spesifikasjoner,

omfatter avtalen kun de arbeider som er nødvendige for å fullføre monteringen, herunder nødvendige midlertidige sikringer, men ikke eventuelle støpearbeider.

14 Kontroll, prøving m.m.

P 14.4: Reklamasjonsbefaring av deler av kontraktsarbeidet

Før byggekranen fjernes fra byggeplassen, kan entreprenøren kreve at det avholdes en reklamasjonsbefaring av de monterte elementer. Byggherren kan ikke senere påberope seg mangler som han har oppdaget, eller som han burde ha oppdaget ved vanlig aktsomhet under en slik befarings. Det skal føres protokoll fra befarings.

S Kap. III: Byggherrens ytelser

- A. Byggherren er ansvarlig for at byggelinjer, høyder, fundamenter, innstøpte bolter, beslag, utsparinger og andre konstruksjoner som elementmontasjen er avhengig av, er utført korrekt og kontrollmålt av byggherren. Måleprotokoll skal foreligge, og kan forlanges fremlagt minst en uke før montasjestart.
- B. Entreprenøren forutsetter tilfredsstillende adkomst til byggeplassen. Det påhviler byggherren å varsle entreprenøren dersom transport med ordinært utstyr ikke kan gjennomføres. Byggherren må dekke ekstra omkostninger ved eventuell reduksjon av det normalt tillatte akseltrykk. Det forutsettes nødvendig kjørbart areal og oppstillingsplass for kran og transportbil (semitrailer) både inne i og utenfor bygget. Eventuell oppstempling av frittstående dekker utføres av byggherren og for dennes regning.
- C. Byggherren har ansvaret for tilkomst og øvrige forutsetninger for entreprenørens leveranse. Dette omfatter snømåking, oppvarming, tildekking og andre nødvendige tiltak.

Sist revidert 30. januar 2012

- D. Entreprenøren vil normalt foreta en besiktigelse av byggeplassen før monteringsutstyr kjøres ut. Entreprenørens besiktigelse innebærer ikke at byggherrens ansvar-overføres til entreprenøren uten at han uttrykkelig og skriftlig påtar seg dette.
- E. Byggherren skal fritt stille til disposisjon nødvendige brakker (unntatt sovebrakker), boder, vann, strøm, lys og telefon.
- F. Byggherren har ansvaret for eventuell utkobling eller fjerning av strømførende ledninger i forbindelse med leveransen.

19 Innholdet av byggherrens medvirkningsplikt

S 19.3 Fysisk arbeidsunderlag og grunnforhold (nytt tredje ledd)

Med mindre annet er avtalt bærer byggherren risikoen for prosjekterte løsninger som entreprenørens leveranse er avhengig av og for konstruksjonens statikk der entreprenørens leveranse inngår blant flere leveranser i konstruksjonen.

S 19.8 Plan for byggherrens leveranse og annen medvirkning

(NY)

Byggherren skal utarbeide leveranse- og fremdriftsplan som underlag for entreprenørens fremdriftsplanlegging.

Byggherren skal angi hovedmål og detaljmål samt oppgi forutsetninger med hensyn til belastninger, klimaforhold og andre forhold som kan influere på utførelse eller valg av kvaliteter.

Betongarbeider på byggeplass som entreprenørens montasjefremdrift er avhengig av, må være utført før montasjetidspunktet.

S19.9 Lagerutgifter

Byggherren skal legge til rette for mottak av entreprenørens leveranse på byggeplass i henhold til fremdriftsplan. Hvis byggherren ikke kan ta imot entreprenørens leveranse eller deler av denne til avtalt tid, betaler byggherren, til dekning av entreprenørens lagerutgifter, 0,5 % av verdien av den utsatte leveranse eller delleveranse for hver fulle uke levering utsettes. Dersom entreprenøren vil kreve lagerutgifter utover 0,5 % pr fulle uke, varsles og behandles dette i henhold til kapittel IV.

22 Endringer

S 22.1 Retten til å pålegge endringer

Byggherren kan ikke pålegge endringer som innebærer omlegging av produksjon på fabrikk senere enn frist angitt i entreprenørens produksjonsplan, eller 8 uker før produksjonsstart hvis slik produksjonsplan ikke foreligger.

23 Irregulær endringsordre

S 23.1 Entreprenørens utførelsesplikt

Medfører pålegget behov for justering av rammetillatelse, har ikke entreprenøren plikt til å iverksette endringen før byggherren har besørget justering av tillatelsen.

S 23.2: Entreprenørens varlingsplikt

(andre ledd, nytt siste punkt)

Når entreprenøren mottar nye eller reviderte tegninger fra byggherren, hans oppdragsgiver, eller hans rådgivere, skal det medfølge en liste over endringer i forhold til tidligere tegninger, salgsunderlaget eller lignende. Endringene skal også være innsirklet, eller avmerket på annen tilsvarende tydelig måte på tegningene. Hvis dette ikke er gjort, bortfaller ikke entreprenørens rett til å gjøre gjeldende at det er en endring.

25 Vederlagsjustering

S 25.7.2 Justerte enhetspriser

(nytt tredje ledd)

Dersom en reduksjon av kontraktsarbeidet omfatter en fabrikkprodusert leveranse, skal reduksjonen behandles som avbestilling hvis den fremsettes så sent at entreprenøren påføres tap. Dersom det er angitt en frist i fremdriftsplan for å justere bestillingen, jf. pkt. 21.2, skal den bli behandlet som avbestilling dersom den fremsettes etter fristen.

Entreprenøren kan kreve det avtalte vederlag basert på opprinnelige enhetspriser fratrukket evt. besparelse eller nettoinntekt ved evt. dekningsalg.

27 Fastsettelse av vederlag

S 27.2: Mengdekontroll

Entreprenørens mengdeangivelser i tilbudet er å betrakte som anslag. Ved mangelfull beskrivelse/mengdeangivelse på tilbudstidspunktet, omfatter entreprenørens pris kun elementer angitt i egen elementspesifikasjon.

28 Fremdriftsbetaling

P 28.1: Fakturering og betaling

(første ledd)

Med "utført" menes også betongelementer som er produsert og leveringsklare fra fabrikk. Byggherren kan forlange at entreprenøren stiller særskilt

Sist revidert 30. januar 2012

sikkerhet dersom en faktura omfatter elementer som ikke er tilført byggeplass eller tydelig merket med byggherrens navn. Krav om sikkerhet må fremsettes senest en uke før forfall av fakturaen.

32 Overtakelse

S 32.5: Byggherrens rett til å nekte overtakelse

Med mindre annet er uttrykkelig er avtalt kan byggherren ikke nekte overtakelse dersom elementmontasje med kran er avsluttet og det for øvrig ikke kan påvises slike mangler ved leveransen som gir rett til å nekte overtakelse.

34 Dagmulkt ved forsinkelse

S 34.1 Dagmulktbelagte frister

Med ferdigstillelse/sluttfrist menes avsluttet elementmontasje med kran, med mindre annet uttrykkelig fremgår. Dagmulkt kan ikke kreves etter avsluttet elementmontasje med kran, med mindre annet uttrykkelig fremgår av kontrakten.

Tid for etterarbeider vil normalt komme i tillegg. Etterarbeider er beregnet utført kontinuerlig, men vil være væravhengig, jf. NS 8405 pkt. 18.

Byggherrens oppfyllelse av pkt. 19.1 er avgjørende for entreprenørens produksjonsstart og den avtalte leveringstid.

Øvrige tillegg:

I tillegg til NS 8405 og de ovennevnte bestemmelser, gjelder følgende:

1. Dersom elementene ikke lar seg avstive permanent i monteringstiden p.g.a. forhold som byggherren har ansvaret for, overtar byggherren ansvaret for elementene og de midlertidige avstivninger etter avsluttet elementmontasje med kran.
2. Entreprenøren har ansvar for å sikre egne arbeider under montasjen. Permanent sikring er byggherrens ansvar.
3. Entreprenøren utfører montasjen sammenhengende. Tilleggskostnader som følge av monteringsavbrudd som ikke skyldes entreprenøren, vil bli belastet byggherren. Kapittel IV gjelder tilsvarende.

4. Støping mellom 0 og minus 10 grader celsius kan utføres for byggherrens regning og risiko ved bruk av tilsetningsstoffer. Entreprenøren skal varsle byggherren uten ugrunnet opphold og avvente byggherrens forhåndsordre før igangsetting kan skje etter denne bestemmelsen. Kapittel IV gjelder tilsvarende.

5. Dersom temperaturen er lavere enn minus 10 grader celsius kan støp ikke skje. Kapittel IV gjelder tilsvarende.

6. Med mindre annet uttrykkelig fremgår av kontrakten, har entreprenøren ikke medtatt kostnader til fjerning av snø. Kapittel IV gjelder tilsvarende.